

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2016)0320

Kohēzijas politika un pētniecības un inovācijas stratēģijas pārdomātai specializācijai (RIS3)

Eiropas Parlamenta 2016. gada 13. septembra rezolūcija par kohēzijas politiku un pētniecības un inovācijas stratēģijām pārdomātai specializācijai (RIS3) (2015/2278(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 4., 162. un 174. līdz 178. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (turpmāk „Kopīgu noteikumu regula”)¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1301/2013 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi „Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai” un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1304/2013 par Eiropas Sociālo fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1081/2006³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1299/2013 par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar mērķi „Eiropas teritoriālā sadarbība”⁴,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1302/2013, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1082/2006 par Eiropas teritoriālās

¹ OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.

² OV L 347, 20.12.2013., 289. lpp.

³ OV L 347, 20.12.2013., 470. lpp.

⁴ OV L 347, 20.12.2013., 259. lpp.

sadarbības grupu (ETSG) attiecībā uz šādu grupu izveides un darbības precizēšanu, vienkāršošanu un uzlabošanu¹,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1300/2013 par Kohēzijas fondu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1084/2006²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005³,
- ņemot vērā 2014. gada 14. janvāra rezolūciju par pārdomātu specializāciju — izcilības centru tīklu izveidi kohēzijas politikas efektivitātei⁴,
- ņemot vērā 2015. gada 9. septembra rezolūciju par ieguldījumu nodarbinātībai un izaugsmei — ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšana Savienībā⁵,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 22. februāra brošūru „Investīciju plāns Eiropai. Jaunas vadlīnijas Eiropas strukturālo un investīciju fondu kombinēšanai ar ESIF”,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 10. jūnija paziņojumu „Pētniecība un inovācija kā jaunas izaugsmes avoti” (COM(2014)0339),
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 23. jūlija sesto ziņojumu par ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju „Ieguldījumi darbvietās un izaugsmē”,
- ņemot vērā Komisijas 2014. gada 26. novembra paziņojumu „Investīciju plāns Eiropai” (COM(2014)0903),
- ņemot vērā Komisijas 2015. gada 14. decembra paziņojumu „Ieguldījumi darbvietās un izaugsmē — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana” (COM(2015)0639),
- ņemot vērā 2014. gadā publicēto Komisijas rokasgrāmatu „*Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes*” (Eiropas strukturālo un investīciju fondu, programmas „Apvārsnis 2020” un citu Savienības pētniecības, inovācijas un konkurences programmu sinerģijas veicināšana),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 6. oktobra paziņojumu „Reģionālās politikas ieguldījums stratēģijā „Eiropa 2020” paredzētajā gudrā izaugsmē (COM(2010)0553),
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 13. septembra paziņojumu „Inovācijas rezultātu noteikšana Eiropā — virzībā uz jaunu rādītāju” (COM(2013)0624),
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2012. gada 4. maija atzinumu „Aktīvas vecumdienas:

¹ OV L 347, 20.12.2013., 303. lpp.

² OV L 347, 20.12.2013., 281. lpp.

³ OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0002.

⁵ Pieņemtie teksti, P8_TA(2015)0308.

- inovācija — progresīva veselības aprūpe — labāka dzīves kvalitāte”¹,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2013. gada 30. maija atzinumu „Inovācijas plaisas mazināšana”²,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2014. gada 7. oktobra atzinumu „Pasākumi, ar ko atbalsta jaundibinātu augsto tehnoloģiju uzņēmumu ekosistēmu izveidi”³,
 - ņemot vērā 2014. gadā publicēto Komisijas dienestu darba dokumentu ar vadlīnijām politikas veidotājiem un īstenošanas struktūrām „*Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes*” (Eiropas strukturālo un investīciju fondu, programmas „Apvārsnis 2020” un citu Savienības pētniecības, inovācijas un konkurences programmu sinerģijas veicināšana) (SWD(2014)0205),
 - ņemot vērā izmēģinājuma projektu „Kohēzijas politika un sinerģija ar pētniecības un izstrādes fondiem: kāpnes uz izcilību”,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta sagatavošanas darbību Austrummaķedonijas un Trāķijas reģionā (*REMTh*),
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A8-0159/2016),
- A. tā kā šajā ekonomikas, finanšu un sociālās krīzes laikā ES ir jāpastiprina centieni panākt pārdomātu, ilgtspējīgu un iekļaujošu ekonomikas izaugsmi;
- B. tā kā pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovācijas stiprināšana ir viena no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) investīciju prioritātēm 2014.–2020. gadā; tā kā atbalsts inovācijai Eiropas Savienībā un dalībvalstīs ir ļoti dažāds, jo īpaši saistībā ar zināšanu un tehnoloģiju izmantošanu inovācijas veicināšanai;
- C. tā kā 2014.–2020. gada plānošanas periodā dalībvalstīm pirmo reizi tiek prasīts izstrādāt valsts un/vai reģionālas stratēģijas pārdomātai specializācijai, uzņēmējdarbības atklāšanas procesā iesaistot valsts un reģionālās pārvaldības iestādes un ieinteresētās personas, piemēram, augstākās izglītības iestādes, rūpniecības nozari un sociālos partnerus;
- D. tā kā pārdomāta specializācija apvieno un satuvina dažādus politikas virzienus, cita starpā uzņēmējdarbības, izglītības un inovācijas politiku, lai reģioni noteiktu un atlasītu prioritārās jomas, kurās jāveic investīcijas attīstībai un ar to saistītiem mērķiem, pievēršot uzmanību savām stiprajām pusēm un salīdzinošajām priekšrocībām;
- E. tā kā pētniecības un inovācijas stratēģijām pārdomātai specializācijai (*RIS3*) būtu jāpalīdz padarīt Eiropas ekonomiku konkurētspējīgāku, jāattīsta Eiropas pievienotā vērtība inovācijā, jārada vairāk labākas kvalitātes darbvietu un jāņem vērā jauna pieredze plašā jautājumu klāstā; tā kā tām būtu jāveicina paraugprakses izplatīšana un jauna uzņēmējdarbības gara attīstība apvienojumā ar funkcionējošu digitālo vienoto

¹ OV C 225, 27.7.2012., 46. lpp.

² OV C 218, 30.7.2013., 12. lpp.

³ OV C 415, 20.11.2014., 5. lpp.

tirgu un pārdomātu specializāciju, kas varētu sniegt jaunas prasmes, zināšanas, inovāciju un nodarbinātību, lai labāk izmantotu pētniecības rezultātus un gūtu labumu no visu veidu inovācijas;

- F. tā kā *RIS3* izstrāde ietver procesu, kurā tiek izstrādāti daudzu ieinteresēto personu īstenotas pārvaldības mehānismi, ar kuriem apzina teritoriālus apgabalus ar lielāko stratēģisko potenciālu, nosaka stratēģiskās prioritātes un izveido efektīvus uzņēmumu atbalsta pakalpojumus, lai maksimāli izmantotu reģiona uz zināšanām balstītas attīstības potenciālu;
- G. tā kā *RIS3* veicina ES fondu efektīvu izmantošanu, ietekmē visas Savienības dalībvalstis un reģionus un dod iespēju izmantot visu reģionu potenciālu, tādējādi palīdzot Eiropas Savienībai cīņā pret inovācijas plaisu gan iekšēji, gan ārēji, lai ES kļūtu konkurētspējīgāka pasaules mērogā;
- H. tā kā savlaicīga un sekmīga *RIS3* izstrāde dalībvalstīs ir lielā mērā atkarīga no valstu aizvien lielākās administratīvās spējas plānošanā, budžeta veidošanā, īstenošanā un novērtēšanā saskaņā ar politikas pamatnosacījumiem un ar mērķi veicināt privātās investīcijas pētniecībā, attīstībā un inovācijā; tā kā šajā izstrādē ir jāņem vērā tas, ka pārdomātas specializācijas stratēģiju sākotnējie novērtējumi atklāj nekonekventu ainu, jo īpaši attiecībā uz prioritāšu izvēli, kas bieži tiek uzskatīta par pārlietu vispārīgu vai nepietiekami saistītu ar reģiona ekonomikas un inovācijas struktūrām, kas nozīmē, ka pārdomātas specializācijas stratēģijas šajā ziņā ir jāuzlabo;
- I. tā kā *RIS3* platforma atbalsta augšupējas un līdzinieku pieredzes apmaiņas un zināšanu nodošanu dalībnieku reģionu starpā; tā kā šis process ir jānosaka par prioritāru turpmāko pārdomātas specializācijas stratēģiju izstrādē un īstenošanā,

RIS3 svarīgā loma kohēzijas politikas ieguldījumā stratēģijas „Eiropa 2020” mērķu sasniegšanai

1. uzsver, ka pārdomātas specializācijas stratēģijas atbalsta Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) tematisko koncentrāciju un stratēģisko plānošanu un rosina izteiktāku orientēšanos uz darbības rezultātiem vietējā mērogā, tādējādi veicinot stratēģijas „Eiropa 2020” mērķu sasniegšanu; uzsver, ka šo stratēģiju mērķis ir panākt ar zināšanām pamatotu un ilgtspējīgu izaugsmi, līdzsvarotu attīstību un kvalitatīvas darbvietas visos reģionos, ne vien attīstītās teritorijās, bet arī pārejas reģionos, kā arī mazāk attīstītos, lauku un salu reģionos;
2. pieprasa pilnībā ievērot jaunus noteikumus par *ex ante* nosacījumiem ESI fondu līdzekļu piešķiršanai, lai pārdomātas specializācijas stratēģijas būtu rezultatīvas;
3. aicina visus iesaistītos dalībniekus izstrādāt *RIS3*, pamatojoties uz katra reģiona spēju, resursu un kompetenču analīzi, un galveno uzmanību pievērst uzņēmējdarbības potenciāla atklāšanai, lai noteiktu jaunas nišas vai salīdzinošas priekšrocības pārdomātai specializācijai, izvairīties no piespiedu un mākslīgas pārmērīgas specializācijas un veicināt stiprāku publiskā un privātā sektora partnerību, vienlaikus nepieļaujot iespējamus interešu konfliktus starp privāto un publisko sektoru;
4. atbalsta plašu inovācijas definīciju, proti, inovācija nozīmē idejas pārvēršanu jaunā vai uzlabotā produktā vai pakalpojumā, ko laiž tirgū, jaunā vai uzlabotā darbības procesā, ko izmanto rūpniecībā vai tirdzniecībā, vai jaunā pieejā sociālajiem pakalpojumiem;

5. prasa reģioniem izstrādāt inovatīvu atbalsta pakalpojumu shēmas, kuru mērķis ir papildināt vai aizvietot esošos atbalsta pakalpojumus, lai konkrēts reģions varētu pilnībā īstenot savu konkurētspējas potenciālu, palīdzēt uzņēmumiem apgūt jaunas zināšanas un tehnoloģijas, lai saglabātu konkurētspēju, un nodrošināt, ka pētniecības un inovācijas resursi sasniedz kritisko masu;
6. prasa Komisijai pielāgot Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu, lai ESI fondi varētu piedāvāt izcilības zīmoga nosacījumus;
7. prasa valstu iestādēm ieguldīt reģionālajā izlūkošanā un lielapjoma datizracē, lai tās varētu gan apliecināt savas unikālās konkurētspējas priekšrocības, gan izprast tendences saistībā ar reģionāliem uzņēmumiem globālajā vērtību ķēdē;
8. uzskata, ka Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD izveidotajai S3 platformai, kas atrodas Kopīgajā pētniecības centrā Seviljā, ir svarīga loma reģionu konsultēšanā par to inovācijas stratēģijām un attiecīgu kritēriju noteikšanā, palīdzības sniegšanā atpalikušiem reģioniem un daudzlīmeņu pārvaldības un reģionu sinerģijas veicināšanā, sniedzot informāciju, metodoloģiju, specializētas zināšanas un ieteikumus politikas veidotājiem valsts un reģionālā līmenī; uzsver, ka šai platformai būtu pastāvīgi jācenšas atjaunināt savu datubāzi, ņemot vērā reģionu un pilsētu vietējās vajadzības, īpatnības un prioritātes;
9. uzskata, ka S3 platformai Seviljā būtu jāpievērš īpaša uzmanība atpalikušiem reģioniem un jo īpaši jāpalīdz izveidot un virzīt to stratēģijas;
10. uzskata, ka mazākiem reģioniem ir problemātiskāk izstrādāt un īstenot stratēģijas, un aicina sagatavot priekšlikumus nolūkā palielināt atbalstu šādiem reģioniem, lai uzlabotu S3 stratēģiju īstenošanu un paraugprakses apmaiņu;
11. atzinīgi vērtē to, ka Komisija pēdējā laikā pievērš uzmanību atpalikušiem reģioniem, kas izpaužas kā nesensais izmēģinājuma projekts saistībā ar Eiropas Parlamenta sagatavošanas darbību Austrummaķedonijas un Trāķijas reģionā, kura līdz 2017. gada beigām tiks paplašināta, aptverot reģionus no astoņām dalībvalstīm;
12. atzinīgi vērtē Komisijas Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ĢD izveidotās platformas *Regional Innovation Monitor Plus (RIM Plus)* darbības turpināšanu, Pētniecības un inovācijas ĢD veikto Pētniecības un inovācijas observatorijas (*RIO*) izveidi un ar dažādām politikas jomām saistītos Kopīgā pētniecības centra ĢD (EK) zināšanu centrus, kas sniedz visaptverošus datus, rādītājus un pamatnostādnes valstu un reģionālajām S3 ieinteresētajām personām;
13. ar nepacietību gaida turpmāku informāciju par Eiropas Inovācijas padomi (*EIC*), kuras uzdevums ir izveidot vienas pieturas aģentūru inovatoriem un līdz ar to saikni starp zinātnes sasniegumiem un uzņēmumu un sabiedrisko iestāžu vajadzībām Eiropā;
14. atgādina, ka publiskais finansējums joprojām ir spēcīgs inovācijas dzinējspēks; aicina attiecīgās iestādes būt piesardzīgām saistībā ar finanšu instrumentu pastiprinātāku izmantošanu, jo inovācijai nevajadzētu būt vērstai tikai uz dotācijām, bet būtu jāvar arī apzināt citus finansējuma veidus, piemēram, aizdevumus un garantijas, un jāpanāk līdzsvars starp dotācijām un citiem finansējuma veidiem (publisko un privāto finansējumu);

Daudzlīmeņu pārvaldība un tās spējas

15. pauž nožēlu, ka dažas dalībvalstis ir nolēmušas īstenot valsts *RIS3*, nedodot iespēju vietējām un reģionālām iestādēm izveidot savu viedokli un tādējādi kaitējot augšupējam uzņēmējdarbības atklāšanas procesam, kam vajadzētu būt *RIS3* stratēģiju neatņemamai daļai; uzsver reģionālas pieejas nozīmību, jo *RIS3* īstenošana var būt sekmīga tikai tad, ja tā balstās uz vietējiem un reģionāliem resursiem; aicina attiecīgās dalībvalstis no jauna apsvērt valsts *RIS3* stratēģiju aizvietošanu ar reģionālām stratēģijām, lai nezaudētu izaugsmes iespējas, un pieprasa attiecīgā gadījumā labāk koordinēt valsts un reģionālās *S3* stratēģijas, lai, ja nepieciešams, tās pielāgotu ilgtspējīgas attīstības turpmākajām vajadzībām un prasībām, jo īpaši pārtikas un enerģētikas nozarēs; pauž nožēlu, ka KNR 5. pantā ietvertais partnerības princips ne vienmēr ticis ievērots; aicina dalībvalstis visos partnerības nolīguma un darbības programmu sagatavošanas un īstenošanas posmos ievērot partnerības principu;
16. uzskata, ka valdības un attiecīgo reģionālo dalībnieku sadarbības kvalitāte izšķiroši ietekmēs stratēģiju *RIS3* un ievērojami samazinās nepareizu prioritāšu izvēles risku; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi apspriesties ar uzņēmumiem, jo īpaši MVU, jo inovācijas redzējums varēs būt sekmīgs tikai tad, ja uzņēmumiem būs atbilstošs potenciāls redzējuma īstenošanai praksē;
17. uzsver — lai sekmētu augšupējas pieejas izmantošanu reģionālajās stratēģijās, svarīga ir labāka koordinācija starp visiem pārvaldības līmeņiem, tostarp starp visām pārdomātas specializācijas iestādēm un ieinteresētajām personām, kā arī ekspertiem, pilsonisko sabiedrību un galalietotājiem nolūkā mainīt vienpatņa mentalitāti; norāda, ka nespēja pielāgot attiecīgos dalībvalstu regulējumus rada šķēršļus investīcijām pētniecībā un izstrādē;
18. norāda uz pilsoniskās sabiedrības līdz šim ierobežoto lomu *RIS3* stratēģijās un aicina veicināt tās līdzdalību, izmantojot platformas un sadarbības partnerības, jo tas var palīdzēt labāk sagatavot stratēģijas, pastiprināt sadarbību ar sabiedrību un nodrošināt labāku pārvaldību;
19. uzsver ciešas koordinācijas nozīmību visā īstenošanas posmā no darbības programmām līdz *RIS3*;
20. pieprasa ciešāku dialogu un sadarbību starp ES iestādēm (EP un Padome), kā arī īstenošanas līmenī (Komisija un valstu īstenošanas iestādes), lai panāktu labvēlīgus nosacījumus inovācijai un pētniecībai un stiprinātu *RIS3* īstenošanu saistībā ar gaidāmo daudzgadu finanšu shēmas 2014. gadam novērtēšanu;
21. aicina Komisiju un citas attiecīgās iestādes sniegt papildu palīdzību *RIS3* stratēģijas īstenošanā tām dalībvalstīm, kurām tā vajadzīga;
22. prasa turpināt centienus veicināt mentalitātes maiņu un popularizēt novatoriskas politikas pieejas, lai sekmētu sadarbību reģiona iekšienē, kā arī starpreģionālo, ārpusreģionālo, pārrobežu un transnacionālo sadarbību, cita starpā ar makroreģionu palīdzību, izmantojot tādus instrumentus kā *Interreg*, lai turpinātu palielināt šīm stratēģijām piemītošo Eiropas pievienoto vērtību;
23. atgādina, ka ir svarīgi uzsvērt sociālās inovācijas nozīmību, jo tā var palīdzēt izveidot jaunus uzņēmējdarbības modeļus un kultūras, tādā veidā radot piemērotu vidi aprites ekonomikas īstenošanai;

24. aicina Komisiju sniegt paziņojumu, kas vienlaikus attiektos gan uz *RIS3* stratēģiju pievienoto vērtību, gan uz šo stratēģiju īstenošanu darba programmās, un pēc tam saskaņā ar septīto kohēzijas ziņojumu sniegt priekšlikumus turpmākai rīcībai;
25. pauž nožēlu, ka reģioni savstarpēji nesadarbojas, pamatojoties uz pārdomātas specializācijas tematu; norāda, ka vienotais stratēģiskais satvars sniedz iespēju šādai sadarbībai ārpus paša reģiona izmantot līdz 15 % to fondu līdzekļu, kuri pieejami saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulu (Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu); uzsver, ka atbilstoši minētās regulas 16. panta 3. punktam sagatavotais ziņojums „Ieguldījumi darbvietās un izaugsme — maksimāla ESI fondu ieguldījuma izmantošana” parāda, ka šī iespēja līdz šim nav pietiekami izmantota; aicina dalībvalstis un reģionālās iestādes vairāk izmantot piedāvātās iespējas;
26. prasa izstrādāt elastības un koordinācijas mehānismus *RIS3* procesa rezultātu saistīšanai ar programmas „Apvārsnis 2020” un citu programmu īstenošanu; mudina reģionus iesaistīties tādos transnacionālās sadarbības veidos kā iniciatīva *Vanguard*, izcilības zīmogs, zināšanu apmaiņas platforma (*KEP*), *S3* platformas, kāpnes uz izcilību un Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūta (*EIT*) koplietošanas centru reģionālās inovācijas shēmas; prasa veicināt stratēģisko kopu partnerību attīstību nolūkā sekmēt investīcijas, uzlabot koordināciju, radīt sinerģiju un sekmēt viedokļu apmaiņu, lai nepieļautu dublēšanos un publisko resursu neefektīvu izmantošanu;
27. mudina valsti un Eiropas iestādes turpināt inovācijas plaisas uzraudzību, ne tikai attiecībā uz atšķirībām starp ES dalībvalstīm un starp *NUTS 2* reģioniem, bet arī — un aizvien lielākā mērā — dalībvalstīs;
28. uzskata, ka būtu jāvienkāršo procedūras un jāmazina sastrēgumposmi stratēģiju administratīvajā procesā;
29. aicina attiecīgās iestādes visos līmeņos vienkāršot procedūras un mazināt sastrēgumposmus stratēģiju administratīvajā procesā; mudina ieguldīt cilvēkkapitālā, cita starpā īstenojot ES reģionu partnerības, lai palielinātu administratīvās spējas un sekmīgi pārvaldītu, īstenotu un uzraudzītu *RIS3* procesu, vienlaikus nepieļaujot papildu pārvaldes līmeņu izveidi; mudina iestādes dot priekšroku pētniecībai un inovācijai reģionos, kam ir atbilstošs potenciāls, taču kuros šajā jomā trūkst investīciju;
30. mudina reģionus un dalībvalstis intensificēt tehniskajai palīdzībai pieejamā budžeta izmantošanu, lai nodrošinātu efektīvu un lietderīgu *RIS3* īstenošanu;
31. atgādina, ka pārdomātas specializācijas stratēģijām arī vajadzētu būt spēcīgam instrumentam, ar ko risināt sociālās, vides, klimata un enerģētikas problēmas un veicināt zināšanu pārnesi un tehnoloģiju dažādošanu;

Labāka sinerģija izaugsmei un darbvietu izveidei

32. kritizē ESI fondu un citu ES finansēšanas instrumentu sinerģijas trūkumu, kas kavē ES finansējuma koordināciju, saskaņotību un integrāciju, kā arī mazina šā finansējuma sniegtos rezultātus un ietekmi; prasa pievērst vairāk uzmanības stratēģiskas pieejas sinerģijai uzlabošanai un pētīt, kā to sasniegt, un ņemt vērā finansēšanas instrumentu apvienošanu, papildināmību un potenciālu tādā veidā, lai nodrošinātu, ka ES garantijas

investīciju platformu finansēšanai tiek izmantotas pilnvērtīgi;

33. uzsver nepieciešamību turpināt un padziļināt trīskāršās un četrkāršās spirāles pieejas pārdomātai specializācijai reģionālā līmenī, iesaistot publiskās pārvaldes iestādes, uzņēmumus, universitātes un iedzīvotājus; uzsver, ka būtu jānostiprina abu pēdējo minēto dalībnieku kopumu — t. i., augstākās izglītības / pētniecības iestāžu un iedzīvotāju organizāciju — loma saistībā ar jaunu ES plānošanu un jauniem finansēšanas veidiem;
34. prasa palielināt atbalstu MVU un jaunizveidotiem uzņēmumiem, jo pārliecinošs vairākums šo uzņēmumu ir revolucionāras inovācijas priekšgalā, kā arī sniedz būtisku ieguldījumu vietējā talanta atpazīšanā dažādās jomās un jauniešu nodarbinātībā;
35. atbalsta pastāvīgus mēģinājumus rast uzticamus rādītājus inovācijas rezultātu uzraudzībai visos pārvaldības līmeņos, labāk izmantojot un koordinējot *Eurostat* un citu attiecīgo Komisijas ĢD resursus, kā arī ņemot vērā ESAO, *ESPON* un citu nozares dalībnieku, piemēram, valstu statistikas biroju, sasniegumus;
36. uzsver, ka ESI fondu, programmas „Apvārsnis 2020” un ESIF līdzekļu saskaņota un papildinoša izmantošana atbilstoši Komisijas 2016. gada februārī izdotajām pamatnostādņēm par ESI fondu un Eiropas Stratēģisko investīciju fonda papildināmību sniedz lielisku iespēju sekmēt inovāciju reģionālā, valstu un ES līmenī, padarot pievilcīgākas investīcijas pētniecībā un inovācijā, lai publiskā finansējuma papildināšanas nolūkā piesaistītu privāto kapitālu; aicina vietējās un reģionālās iestādes pilnībā izmantot minēto instrumentu apvienošanas iespējas;
37. prasa rīkoties, lai iegūtu informāciju, kas vajadzīga sinerģijas panākšanai starp dažādiem politikas pasākumiem un instrumentiem, kuri pieejami saistībā ar *RIS3*, piemēram, kohēzijas politiku 2014.–2020. gadam, pārdomātas specializācijas platformu, Eiropas kopu novērošanas centru, Eiropas inovācijas partnerību, Eiropas stratēģiju forumu, svarīgām pamattehnoloģijām (*KET*) un pētniecības infrastruktūru;
38. mudina reģionus, īstenojot savas *RIS3*, stiprināt atvērtas inovācijas mentalitāti un ekosistēmas veida sadarbību, pamatojoties uz četrkāršās spirāles modeli;
39. uzsver, ka ir svarīgi pielāgot izglītību un pētniecību faktiskajām tirgus vajadzībām, cenšoties nodrošināt, ka jaunās inovācijas atbilst pieprasījumam un sekmē ekonomikas izaugsmi;

Viedas pilsētas kā RIS3 katalizatori

40. atkārtoti norāda, ka ES pilsētu teritorijām ir svarīga loma Savienības ekonomiskajā un sociālajā attīstībā, tām darbojoties kā dažādu dalībnieku un nozaru mezgliem, apvienojot pārdomātas, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes uzdevumus un iespējas un esot līderēm integrētas un teritoriālas politikas pieejas īstenošanā; uzsver pilsētu teritoriju nozīmību cilvēkresursu, infrastruktūras un ieguldījumu potenciāla veicināšanā inovācijas kopu attīstībai;
41. aicina Komisiju, izstrādājot Eiropas pilsētprogrammu, ņemt vērā *RIS3* un citas inovācijas programmas, jo īpaši iniciatīvu par integrētiem teritoriālajiem ieguldījumiem, lai radītu sinerģiju un spēcīgas saiknes resursu efektīvai izmantošanai;
42. uzsver, ka ir svarīgi veicināt inovatīvu starpnozaru, trīskāršās spirāles un pārrobežu

sadarbību saistībā ar Eiropas mēroga problēmjautājumiem, lai reģionus un pilsētas padarītu viedākus, zaļākus un patīkamākus dzīvei un darbam;

43. uzsver, ka ir jāturpina attīstīt un visā Eiropā izplatīt viedu un savienotu pilsētu koncepciju; atzinīgi vērtē Nīderlandes ES prezidentūras ieceri izveidot augšupēju pieeju, dodot pilsētām iespēju izstrādāt ES pilsētprogrammu, to koordinējot ar reģionālām iestādēm, un no viedām pilsētām kļūt par teicamām pilsētām; šajā sakarībā atbalsta Amsterdamas pakta sagatavošanu, kurā galvenā vērība veltīta ilgtspējīgai izaugsmei un darbvietu izveidei, visu pušu, iedzīvotāju un sociālo organizāciju saikņu stiprināšanai un ilgtspējīgas un sociāli iekļaujošas attīstības veicināšanai;
44. vērs uzmanību uz dažādu pilsētu sadarbības un zināšanu apmaiņas shēmu veicināšanu pārdomātas specializācijas un inovācijas nozarē, piemēram, Komisijas atbalstīto shēmu „*Open and Agile Smart Cities*” (atvērtas un aktīvas viedās pilsētas);
45. atbalsta Komisijas un Padomes iniciatīvas, atbalstot ES pilsētprogrammu saistībā ar Amsterdamas paktu; aicina Komisiju veicināt pilsētpolitikas un reģionālās politikas saskaņotību; prasa Komisijai septītajā kohēzijas ziņojumā nākt klajā ar priekšlikumiem viedo pilsētu iniciatīvu un metodoloģijas un *RIS3* saskaņošanai;

Uzraudzība un novērtēšana

46. norāda — lai gan vairākums reģionu ir pieņēmuši *RIS3*, daudziem no tiem vēl ir jāstrādā, lai izpildītu *ex ante* nosacījumu prasības; galvenās problēmas šajā sakarībā ir uzraudzības mehānisms, budžeta sistēma un pasākumi, ar ko stimulēt privātā sektora investīcijas pētniecībā un inovācijā;
47. atgādina lēmumu pieņēmējiem vietējā un reģionālā līmenī par to, cik svarīga ir viņu apņemšanās izmantot *RIS3* kā ekonomikas pārveides instrumentu savā reģionā, tādējādi ietekmējot arī ES politiku;
48. atzinīgi vērtē to, ka šajās reģionālajās stratēģijās tiek pievērsta uzmanība enerģētikai, veselībai, informācijas un sakaru tehnoloģijām, progresīviem materiāliem, pārtikai, pakalpojumiem, tūrismam, ilgtspējīgai inovācijai un transportam, uz bioloģiskiem resursiem balstītai ekonomikai, ražošanas sistēmām un kultūras un radošajām nozarēm, kā arī citām specializācijām un sevišķi konkurētspējīgām nozarēm konkrētā reģionā; tomēr pauž nožēlu par detalizācijas trūkumu daudzās stratēģijās un prasa uzlabot prioritāšu noteikšanas procesu, tādā veidā novēršot risku, ka visās stratēģijās uzmanība tiks pievērsta vieniem un tiem pašiem jautājumiem; prasa izstrādāt stratēģijas ne tikai augstajām tehnoloģijām, bet arī zemajām tehnoloģijām un sociālajai inovācijai un mudina visas ieinteresētās personas meklēt saiknes starp nozarēm, jo tās var veicināt inovāciju;
49. uzskata, ka pārdomātas specializācijas stratēģijām paredzētu valsts novērošanas centru veicināšana var palīdzēt izveidot spēcīgāku rādītāju sistēmu *RIS3* uzraudzībai, jo īpaši attiecībā uz metodoloģiju un apmācību;
50. piezīmē, ka dažās *RIS3* trūkst pietiekamas dokumentācijas, lai parādītu attiecīgā reģiona unikālās priekšrocības konkurētspējas ziņā, savukārt citās nav sniegti pierādījumi attiecībā uz ieinteresēto personu spēju atbalstīt uzņēmumus inovācijas jomā vai pētnieku spēju veikt lietīško pētniecību vai rast komerciālu pielietojumu gūtajiem rezultātiem; arī norāda, ka dažiem reģioniem ir plašas stratēģijas un vienkāršoti

uzraudzības rādītāji; tāpēc mudina palielināt publisko iestāžu spēju vākt un novērtēt attiecīgo saņemto informāciju, kā arī sekmēt reģionu un centrālo iestāžu saskaņotus centienus noteikt un standartizēt pašreizējās datubāzes un darīt tās pieejamas ieinteresētajām personām;

51. aicina ES un dalībvalstis izmantot pašreizējos instrumentus, piemēram, Kopienas inovācijas apsekojumu (*CIS*), lai veiktu stratēģiju īstenošanas regulāru (gada un vidusposma) uzraudzību gan kvantitatīvā, gan kvalitatīvā ziņā, un iesaistīt procesā visas ieinteresētās personas, arī pilsonisko sabiedrību; norāda, ka reģioni un dalībvalstis saskaras ar līdzīgām problēmām, kas attiecas uz uzraudzības novērtēšanu, un aicina reģionus regulāri publicēt ziņojumus par savu mērķu sasniegšanu, lai labāk analizētu *RIS3* ietekmi un nodrošinātu uzraudzības informācijas pārredzamību un publisku pieejamību; tomēr apzinās, ka stratēģijas dos rezultātus tikai pēc daudziem gadiem un ka agrīna uzraudzība tāpēc būtu jāpielāgo pamatotām gaidām;
52. mudina reģionus un dalībvalstis rīkoties proaktīvi un laikus īstenot rīcības plānus, ņemot vērā, ka 2016. gada decembris ir mērķa datums attiecībā uz atbilstību *ex ante* nosacījumiem; prasa, lai tie saistībā ar pastāvīgu *RIS3* pārskatīšanu izveidotu un īstenotu uzraudzības mehānismu, kas būtu vērsts uz tādu investīciju nišu noteikšanu, kurās reģionālie inovācijas dalībnieki var gūt un saglabāt konkurētspējas priekšrocības;
53. uzskata, ka kopīga dalība attiecīgo instrumentu uzraudzīšanā un novērtēšanā saistībā ar *RIS3*, kā arī uzraudzības un novērtēšanas saskaņošana, lai ziņotu par dažādiem instrumentiem, var ievērojami palīdzēt šajā jomā; tāpēc aicina visas ieinteresētās personas un lēmumu pieņēmējus radīt sinerģiju un izstrādāt kārtību, kādā vākt un sintezēt datus attiecībā uz konkrētās *RIS3* iekļautām politikas jomām un instrumentiem;
54. atgādina, ka „uz papīra laba stratēģija” sniegs gaidītos rezultātus tikai tad, ja tiks īstenoti atbalsta pakalpojumi uzņēmumiem;

Galvenās atziņas un RIS3 nākotne

55. pauž nožēlu, ka *RIS3* bieži atzīst vajadzību palīdzēt uzņēmumiem izmantot visu veidu inovāciju, bet pēc tam tiek atbalstīta tikai inovācija, kuras pamatā ir tehnoloģiskās zināšanas; šajā sakarībā ierosina, ka *RIS3* būtu jāapsver inovācija arī citās jomās, piemēram, pakalpojumu un radošajā nozarē, un atgādina par visu veidu inovācijas sistēmu un iestāžu nozīmību neatkarīgi no to lieluma, kā arī par to saiknes ar vietējām un reģionālām kopām nozīmību;
56. norāda, ka *RIS3* ir labi jāīsteno, lai ar tām mazinātu inovācijas plaisu un veicinātu darbvietas un izaugsmi Eiropā; uzsver, ka šajā nolūkā ir ļoti svarīgi veicināt augšupējas stratēģijas un pastiprināt *RIS3* potenciāla pārbaudi visos pārvaldības līmeņos; šajā sakarībā uzskata, ka dalībvalstīm būtu jāiesaista savi valsts statistikas biroji, lai palīdzētu reģioniem izstrādāt novērtēšanas un uzraudzības mehānismus;
57. uzskata, ka visos ar stratēģijām saistītajos procesos, arī uzraudzības un novērtēšanas procesā, ir jāizmanto līdzdalības pieeja, jo tā paplašinās sadarbības iespējas *RIS3* mērķu sasniegšanai;
58. mudina ES un dalībvalstis neaizmirst, ka šim instrumentam ir jābūt dzīvotspējīgam, funkcionālam un efektīvam, lai nepieļautu, ka uz labuma saņēmējiem gulstas birokrātijas slogs;

59. aicina Komisiju mudināt uz stratēģiju pārskatīšanu 2017. gadā, lai palielinātu to efektivitāti un lietderību un lai saņemtu informāciju par to ieguldījumu turpmākajā kohēzijas un pētniecības un inovācijas politikā pēc 2020. gada, ņemot vērā pieredzi, kas gūta stratēģiju īstenošanas pirmajos gados; aicina Komisiju sākt sabiedrisko apspriešanu un pirms septītā kohēzijas ziņojuma sagatavošanas organizēt Eiropas mēroga konferenci, iesaistot Parlamentu, Reģionu komiteju un citas ieinteresētās personas;
60. atzīst, ka pārdomātas specializācijas stratēģijas var būt jaudīgi instrumenti, ar ko risināt enerģētikas problēmas, resursefektivitātes un energodrošības jautājumus;
61. aicina Komisiju arī turpmāk atbalstīt S3 platformas lomu, palīdzēt stratēģiju detalizācijas palielināšanā un turpināt pievērst uzmanību privāto investīciju sviras efekta nozīmībai;
62. prasa Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD un S3 platformai sagatavot un plaši izplatīt īsu politikas dokumentu par līdzšinējo pieredzi ar RIS3, pievērsot uzmanību šādiem jautājumiem: 1) gūtās pieredzes SVID analīze; 2) reģionu gūtā pieredze un galvenās konstatētās nepilnības attiecībā uz katru no RIS3 rokasgrāmatā aprakstītajiem sešiem posmiem; 3) ieteikumi un standartizēti modeļi pastāvīgai RIS3 uzlabošanai, lai labāk sagatavotu stratēģijas pēc 2020. gada, un 4) RIS3 sekmīgai izstrādei un īstenošanai vajadzīgo cilvēkresursu spējas; uzskata, ka būtu jāveicina un jāatbalsta pētniecības un inovācijas jautājumos iesaistīto reģionālo tīklu darbība gūto sekmju un pieredzes popularizēšanā, lai reģionos visos līmeņos nostiprinātu attiecīgo domāšanu;

o

o o

63. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.